

PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, Vytauto Didžiojo a. 1, 39143 Pasvalys, tel. (8 451) 54 133,
faks. (8 451) 54 134/30, el. p. rastine@pasvalys.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188753657.

KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMAS TRAKTORIŲ, SAVAEIGIŲ IR ŽEMĖS ŪKIO MAŠINŲ BEI JŲ PRIEKABŲ REGISTRAVIMO BEI TECHNINĖS APŽIŪROS SRITYSE

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu Nr. LK-904, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601, Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170, įgyvendinant Pasvalio rajono savivaldybės 2020–2024 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planą, patvirtintą Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2020 m. vasario 26 d. sprendimu Nr. T1-39, Pasvalio rajono savivaldybėje buvo atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo tema „Traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų bei jų priekabų registravimas bei techninė apžiūra“.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimą atliko Savivaldybės administracijos Žemės ūkio skyriaus vedėjas Justas Zabėla, kuris vykdo korupcijos prevencijos, kontrolės ir bendradarbiavimo funkcijas.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas vykdytas už laikotarpį nuo 2019 m. sausio 1 d. iki 2020 m. birželio 30 d.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimas atliktas vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldos įstatymu, Korupcijos prevencijos įstatymu, Valstybės ir savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas atliktas dokumentiniu ir žodiniu būdais, naudojant formalųjį, lyginamąjį ir sisteminį metodus. Atlikta teisės aktų ir dokumentų analizė ir interviu. Analizuoti teisės aktai (Lietuvos Respublikos įstatymai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai, Pasvalio rajono savivaldybės tarybos sprendimai, Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai, Pasvalio rajono savivaldybės mero potvarkiai ir kiti teisės aktai), bendros Savivaldybės administracijoje esančios, analizuotų veiklos sričių vidaus kontrolės sistemos, analizuotose srityse dirbančių darbuotojų ir valstybės tarnautojų teisės ir pareigos, atsakomybė ir atskaitomybė, kt. administracinė veikla, procedūros, funkcijos. Vertinant veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, buvo atliktas interviu su Savivaldybės administracijos skyriaus, kurio kompetencijai priskirtos analizuojamos veiklos sritys, valstybės tarnautojais.

Analizės tikslas – nustatyti konkrečius korupcijos rizikos veiksnius ir kitas sąlygas, įvykius bei aplinkybes, galinčias sudaryti prielaidas Pasvalio rajono savivaldybės administracijos valstybės

tarnautojams padaryti korupcinio pobūdžio pažeidimus ar kitus, tapatus pobūdžio, tačiau mažiau pavojingus teisės pažeidimus vykdant traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų bei priekabų registravimą ir techninę priežiūrą ir pateikti rekomendacijas, kurios padėtų valdyti nustatytus korupcijos rizikos veiksnius.

Vietos savivaldos įstatymo 7 straipsnio 28 punkte įtvirtinta valstybinė (valstybės perduota savivaldybėms) funkcija „Traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų bei jų priekabų registravimas ir techninė priežiūra“. Vertinant Pasvalio rajono savivaldybės administracijos Žemės ūkio skyriaus vykdomos veiklos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų bei jų priekabų registravimo ir techninės priežiūros srityje atliktą korupcijos pasireiškimo tikimybę, nustatyta, kad savivaldybėje veikla vykdoma vadovaujantis šią veiklos sritį reglamentuojančiais teisės aktais, kuriuose įtvirtintos nuostatos nereikalauja, kad savivaldybės administracijoje būtų priimami lokaliniai (vidiniai) norminiai teisės aktai, kuriais būtų detalizuojama traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų bei jų priekabų registravimo ir techninės priežiūros administracinė procedūra.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 5 d. nutarimo Nr.483 „Dėl traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų bei jų priekabų valstybinės priežiūros“ 2 punktu rekomenduojama savivaldybėms paskirti asmenis, atsakingus už traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų bei jų priekabų registravimą ir valstybinę techninę apžiūrą. Pasvalio rajono savivaldybės administracija minėtą rekomendaciją yra įgyvendinusi. Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. DV-423 patvirtintas Žemės ūkio skyriaus vedėjo pareigybės aprašymas, kuriame detalizuotos darbuotojo funkcijos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų bei jų priekabų registravimo ir jų techninės apžiūros veiklos srityje. Skyriaus vedėjas, vykdydamas pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas, vadovaujasi 2015 m. gruodžio 10 d. Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. DV-718 patvirtintais Pasvalio rajono savivaldybės administracijos Žemės ūkio skyriaus nuostatais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. kovo 14 d. nutarimu Nr. 247 „Dėl Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registro įsteigimo ir jo nuostatų patvirtinimo“ ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos 2006 m. spalio 2 d. įsakymu Nr.3D-384 „Dėl traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registravimo taisyklių patvirtinimo“.

Atliekant traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų bei jų priekabų registravimą, atsakingas asmuo, patikrinęs įsigijimo dokumentus, technikos buvimo vietoje tapatumo numerį ir kitus techninius duomenis, suveda informaciją į registrą. Per laikotarpį nuo 2019 m. sausio 1 d. iki 2020 m. birželio 30 d. atliktos 766 įregistravimo, išregistravimo, perregistravimo, duomenų keitimo operacijos. Atsakingas asmuo patikrinimus atlieka vienas ir sprendimus priima vienas. Iš atsarginių dalių ir agregatų surinktų priekabų, kurios draudžiamos registruoti nuo 2016 m. liepos 1 d., per nurodytą laikotarpį neįregistruota.

Traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų techninė apžiūra: asmenys, kurie kreipiasi dėl techninės apžiūros jiems palankiu metu, iš anksto į valstybės biudžeto surenkamąją sąskaitą sumoka valstybės nustatytą rinkliavos mokesį už techninę apžiūrą. Siekiant geriau išnaudoti darbo laiką ir materialinius resursus, techninės apžiūros vyksta kiekvienų metų pavasarį, pagal iš anksto su seniūnijomis suderintą techninių apžiūrų grafiką, kuris yra rekomendacinio pobūdžio. Grafiką tvirtina Administracijos direktorius. Ši informacija skelbiama skelbimų lentose, vietinėje spaudoje (laikraštis „Darbas“), Pasvalio rajono savivaldybės interneto puslapyje. Traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų techninė apžiūra atliekama ir ne pagal grafiką. Tokiu atveju, asmenys už traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų techninę apžiūrą sumoka didesnę valstybės nustatytą rinkliavos mokesį. Per laikotarpį nuo 2019 m. sausio 1 d. iki 2020 m. birželio 30 d. atliktos 2 346 techninės apžiūros pagal grafiką ir 1 197 techninės apžiūros ne pagal grafiką.

Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse numatyta atsakomybė dėl traktorių savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų techninio eksploatavimo, registravimo ir techninės apžiūros tvarkos pažeidimo. Per ataskaitinį laikotarpį administracinio nusižengimo protokolai nesurašyti.

Vertintuose teisės aktuose, kuriais vadovaujamosi vykdant šią veiklą, aiškiai ir išsamiai reglamentuotos asmens, vykdančio traktorių registraciją ir jų techninės apžiūros atlikimą, funkcijos ir pareigos, aiškiai nustatyta priimtų sprendimų ar veiklos kontrolė ar atskaitomybė. Žemės ūkio skyriaus vedėjo pareigybės aprašyme aiškiai nurodytos jo funkcijos, pareigos, kompetencija, jos ribos bei atskaitomybė. Valstybės tarnautojui teisės aktai numato sprendimų priėmimo tvarką, aiškiai nustatyta jo priimtų sprendimų ar veiklos kontrolė ir atskaitomybė. Korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų nenustatyta, skundų vertinamoje veiklos srityje dėl viešojo administravimo subjektų veikimo ar neveikimo, ar neteisėto veikimo negauta.

Vertinant Žemės ūkio skyriaus vedėjo pareigybės aprašymą nustatyta, kad nėra numatyta atsakomybė už jam pavestų funkcijų vykdymą ir pateikiamos informacijos teisingumą, tačiau tai didelės įtakos korupcijos pasireiškimo tikimybei vertinamoje veiklos srityje neturi, nes atsakomybė už pateikiamos informacijos teisingumą yra reglamentuota Traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų bei jų priekabų registravimo taisyklėse.

IŠVADA:

Išanalizavus korupcijos pasireiškimo tikimybes, korupcijos rizikos veiksniai traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų bei jų priekabų registravimo ir techninės priežiūros srityse yra valdomi, nes korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo metu vertintos veiklos sritys yra reglamentuotos teisės aktu, kurie nuolat peržiūrimi, kuriami ir tvirtinami nauji.

Atsižvelgiant į vertinimo metu atliktus veiksmus, galima konstatuoti, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų bei jų priekabų registravimo ir techninės priežiūros veiklos srityje gali pasireikšti tik dėl žmogiškojo faktoriaus (piktnaudžiavimo galimybės) ir vienasmeniško sprendimų, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo, priėmimo.

Kitų korupcijos pasireiškimo rizikos veiksnių vertinamoje veiklos srityje nenustatyta, todėl galima teigti, kad vertintoje traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų bei jų priekabų registravimo ir techninės priežiūros veiklos srityse korupcijos pasireiškimo tikimybės nėra, nes ji kontroliuojama šią veiklos sritį išsamiai reglamentuojančiais ir antikorpucinei politikai įgyvendinti priimtais teisės aktais, sprendimų priėmimo ir veiksnių atlikimo tvarka, aiškiai nustatyti sprendimų priėmimo kriterijais ir terminais.